

№^{mo} 65

D. 7. Marca.

PIĄTEK.

ROK 1828.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zniszczenie Bałwo-
chwaltwa w Polsce
966.

NOWOŚCI W ARSZAWSKIE.

Mamy tę wiadomość z dobrego źródła, że 4 paki z modelami do posągu Kopernika już stały w Berlinie i tu nadejdą wkrótce. Rząd Pruski na prośby w imieniu Towarzystwa tutejszego Przyjaciół Nauk zaniesione pozwolił, ażeby paki nie były otwierane na komorach, by wszelką obawę, uszkodzenia przez to usunąć. W tych dniach podpisana będzie umowa z PP. Norblin i Gregoar mieszkańcami tej stolicy o wydanie i postawienie tego posągu.

Wyszedł z litografji *Chór Bapcyków* w formacie dużym; sprzedaje się w składzie Brzeziny i Rukowskiego, sztuka po zł: 6 gr: 20; iluminowany zaś podług wzoru tam znajdującego się, zł: 24.

Gazeta muzyczna donosząc o wznowieniu Opery *Flet czarnocięski* na Teatrze Frankfortkim, na nowo uwielbia Mozarta; jego kompozycja tak jest zajmująca, tak urozmaiconą, tak bogatą że starym znawcom i amatorom nigdy się nieprzykryży, owszem odradza dawne najprzyjemniejsze wspomnienia, a młodzi lubownicy muzyki przesyleni takotkami dzisiejszej szkoły, zwolna mistrzowskimi dziełami Mozarta obznajmiał się z prawdziwą i nigdy niestarczącą się pięknoscia.

Za 100 złotych w Listach Zastaw: białych, bez 3ch kuponów. Przedający żądają zł: 82 Kupujący ofiarują zł: 82 gr: 15. Istotnie przedano po zł: 82.

Rycina Mód Paryzkich z 8mego tygodnia bieżącego kwartału w litografji Branna wyszła, pojedynczych egzemplarzy w tejże litografji nabyć można.

Dziś zimna stopni 4.

Na dniu 3 Marca r. b. pod łaską Marszałkowską JW. Jana Toczyńskiego odbył się Sejmik Powiatu Błonskiego, Assessorami byli JWW. Tomasz Bontani i Antoni Zawistowski, a Sekretarzem Bartłomiej Nakielski, na którym wybrani zostali na Radców Obywatelskich JWW. Konstanty Jezierski i Stanisław Podlecki.

Ostatnią pocztą listy odebrane z Gdańska donoszą, że Cesarsko-Ross: Konsul Generalny Makarowicz, rozstał się z tym światem.

Z Petersburga 8 Lutego r. b. (Z D. P.)

Generał Porucznik Trabluków 2, mianowany Szefem tej dywizji Huzarów. — Kluczb Szambelański otrzymał Baron Ludwik Krudener. — N. PAN przeznaczył kilku Kupcom w różnych miastach handlowych Rossji, Medale do noszenia na wstęgach orderu S. Włodzimierza i S. Anny, za zaprowadzenie rękodzielni i innych użytecznych przedsięwzięć. — W Guberni Permskiej ciągle trwa tęga zima od Listopada, mrozu codziennie przez ten czas bywało stopni od 20 do 28, a 5 Stycznia merkurjusz zamarzał w termometrze. Także i w Odessie trwa mrozy dokuczające.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Dnia 23 z. m. dało się uczuć tak mocne trzęsienie ziemi w Holonji, a mianowicie w ta-

mecznym domu rządowym, że urzędnicy śpiesznie oddalili się od swojej czynności. Chociaż wówczas był dzień bardzo pogodny, jednak barometr wskazywał wicher i pogę nie pogodną. Także było trzęsienie ziemi w *Moguncji*, *Dyseldorf* i *Bon.* — Donoszą z *Paryża*, że *Xlxa Orleans*, która dotąd była niebezpiecznie chora, wraca do zdrowia. — Biskup Strasburski *Terg*, Nauczyciel *Xcia Bordo*, ma być mianowany Arcybiskupem. — Względem Manifestu Sułtana, który d. 27 r. m. we wszystkich Gazetach Francuzkich został umieszczony, umieścił *Monitor Paryzki* uwagę, że to pismo zastanowiło wszystkich czytelników; można przeto wyobrazić co za podziwienie sprawiło między Posłami zagranicznymi — *Stambule*, a szczególnie Posłom Austriackiemu i Pruskiemu, których usiłowanie jeszcze wieczorem przed wydaniem manifestu bardziej dążyło do tego, aby pokonać upor Partii Ottomańskiej. Internucjusz Austriacki który ciągle starał się dopiąć swego zamiaru, został oszukany przez Partię, która fudziła go fałszywem zapewnieniem swojej przyjaźni, chwając się teraz, że tego kroku użyla umyślnie zafortel w swoim działaniu. Mialisiny już sposobność uważać, że wspólne postępowanie Posłów Austriackiego i Pruskiego, których Monarchowie do traktatu nie należeli, czynili nam nadzieje, że ich zamiary uwięzione będą najpomysłniejszym skutkiem, i z tego powodu, nikt pojąć nie jest wstanie, dla czego Porta nagle odczuła tak zbawienne dla niej pośrednictwo. — Późniejsze doniesienie od granic Hiszpań: twierdzi że *Jep del Estanis* miał być d. 12 z. m. o godzinie 12 w południe rozstrzelany, tymczasem gdy już uczyniono przygotowanie do egzekucji, przybył rozkaz z *Barcelony*, ażeby wyrok został jeszcze wstrzymany. *Jep del Estanis* miał niedawno podać prośbę

do Króla *Hiszpańskiego*, w której oprócz swojej obrony także wystawia, że przeciw wszelkiemu prawu narodów został uwięziony na ziemi francuzkiej. Utrzymują że ten buntownik został przez własnych ludzi sposobem zdradzieckim wydany w moc Jenerała *Mirasola*, który ich za to sowie wynagrodził. — Donoszą od granic Tureckich, że Grecy blokują teraz porty *Modonu*, *Nowaryna* i *Patrasu*. Jenerał *Church* miał dobyć *Missolongja*. Jeżeli się to zdarzenie potwierdzi, to *Ibrahim Pasza* powinien by się teraz wybierać na powrót do *Egypu*, zwłaszcza że już dawniej wynurzył skrycie swoje życzenie powrotu. — Lord Fryderyk *Adams* najwyższy Kommissarz wysp Jońskich miał się udać do *Zante*, dla wejścia w składkę z *Ibrahimem* (zapewne względem nastąpienia ostatecznego z *Morei*). — Kilkanaście okrętów Tureckich chciało stanąć pod *Kiosu* na kotwicach dla wyładowania maki i owoców, lecz władza miejscowa wydała rozkaz aby się niebawnie z tamtąd oddaliły, jeżeli niechęć uledeć nieprzyjemności; poczem okręty popłynęły ku południowi. — *Ibrahim* ma teraz głównę stano-wisko w *Modonie*. Korpus jego wojska składa się teraz z 10,000 regularnego wojska, które cierpi wielki niedostatek żywności. — Donoszą z *Wiednia*, że P. *Steinkeller*, którego brat jest w Warszawie na czele jednego z najpierwszych domów handlowych pod firmą *Steinkeller et comp.* formalnie objął w zeszłym tygodniu teatr *Leopoldstadt* (na przedmieściu *Wiednia*), kupiony za 195,000 złp. reń: monety konwencyjonalnej; dyrekcję jego powierzył komikowi *Rajmund*, któremu dać 140 zł. reń: płacy na tydzień, dozwolił cztery tygodniowej podróży artystycznej i wyznaczył wynagrodzenie za nowe sztuki teatralne, najmniej po 100 złotych monety konwencyjnej; lecz za to uwolnił blisko 20 osób występują-

cyh na teatrze, i znacznie zmniejszył płacę stałych aktorów. — Na terazniejszym sejmie Królestwa *Wirtemberskiego* podano projekt uporządkowaniu Żydów mieszkańców tego kraju. Rozprawy były bardzo interessujące, osobliwie gdy mówiono o moralności Żydów; przedwzyskiem zaś, za najpierwszy środek ich poprawy uznawano zniesienie *Talmudu*. — Zgromadzeniu prawodawczemu w *Nowym Jorku*, w Ameryce północnej, podano projekt, według którego zabicie kogo w pojedynku ma być uważane za morderstwo; wyzwanie zaś na pojedynki ma ściągać karę 14-letniego więzienia, a sekundanci, chirurgowie i pomocnicy mają zapłacić 1000 dollarów kary pieniężnej, i prócz tego dać rękojmię za dobre sprawowanie się nadal. — Zdać się, iż *Boliwar* chce się ogłosić Monarchą w pewnej części ładu Amerykańskiego. Prezydenci Peruwijski i Boliwijski (*Sucre* i *Lamar*) są jego stronnikami, a emissariusze jego iędzą z jednej prowincji do drugiej dla ułatwienia skutku zamysłu jego. — N. Cesarz *Austrjacki* najwyższem postanowieniem w miejsce zmarłych Galicyjskich Radców apellacyjnych: *Jana Kollar* i *Piotra Rath*, raczył najtąskawiej mianować Radcami Sądu apellacyjnego Galicyjskiego i Sądu wyższego karzącego: Radcę *Lwowskiego* Sądu Szlacheckiego, *Andrzeja Russig* i Radcę Sądu *Stanisławowskiego*, *Jana Stieber*.

Dziennik Berliński pod tytułem: »*Berliner Conversations-Blatt für Poesie, Litteratur und Kritik*« w Numerze 231. do umieszczanego w przekładzie jednego z listów *Jana Sobieskiego*, następujący wstęp uczynił. *Bitwa pod Wiedniem*. List tryumfalny dla Chrześcijaństwa: »Morderca bitwa wporcie *Nowaryno*, chwałebna i jedyna w dziejach, ponieważ ją zwiedziło w niepodobnej do wybożenia skalistej zatoce, ponieważ Angli-

cy i Francuzi pierwszy raz ściśle skoiarzeni łącznie na morzu walczyli, ponieważ prawie całe Chrześcijaństwo zdawało się przez 3 potężne mocarstwa morskie być reprezentowanym. Chrześcijaństwo w roku 1827 połączone przeciw dawnemu i wiecznemu Chrześcijańskiej oświaty nieprzyjacielowi, ta świetna walka przywodzi na pamięć 2 wielkie bitwy, których pamiętka niemoże dosyć głośno wnukom być powtarzana. Nieśmiertelny *Cervantes* opiewał bitwę pod *Leppanto*; ale co ją z ostatnią walką z Turkami najściślej łączy i wiele uwag nąstręcza, jest to: że pierwsze demonstracje flot nieprzyjacielskich i pierwsze kroki nieprzyjacielskie wydarzyły się pod *Nowaryno*, i że *Jan X-ty* *Austrjacki* wówczas połączonimi Chrześcijan dowodził flotami. W jesieni przed 134 laty, Turckie ordy w niewidzianej dotąd sile obległy miasto *Wiedeń*; mimo bohaterkiej jego mieszkańców i walecznego *Starhenberga* obrony, stolica *Austrii* bliską była najstraszniejszego upadku. Wtedy to pozbawiony ratunku *Leopold*, zzywał całego Chrześcijaństwa o pomoc; a pomoc stanęła, mała wprawdzie co do liczby, lecz wielką mężstwem i ufnością; szlachta i wszystkich narodów wojownicy złączyli się z rycerskim Królem polskim; a *Jan Sobieski* z *Ejsey góry* pod *Wiedniem* zbił 300,000 niewiernych i Cesarzowi *Wiedni* i jego państwo ocalił. Była to jedna z największych i najświetniejszych bitew, jakie kiedy zwiedziono. Niebyło jeszcze wówczas *Dostrzegacza Austrjackiego*; inaczej bylibyśmy z niego udzielili autentyczną wiadomość o tym wielkim dniu, który zapewne dla wszystkich *Austrjaków* jest wiecznie pamiętnym. Ale za to Król rycerski napisał 2 listy do swej małżonki, które wieczno-trwałym pozostały pomnikiem i jak się sława behaterska i szczęście, z pokorą i niewinną koiarzy radością.» Tu

następnie wiadomy list *Jana III. z namiotów Wezyra d. 13 Września 1683.*)

DONIESIENIA.

Dyrekcja Generalna Korpusu Królewskiego Dróg i Mostów.

Potrzebując z nadchodzącą wiosną, to jest z dniem 20 Marca r. b. do obsadzenia Cerkwi, i różnych Dróg w Obozie Gwardji Rossyjskiej. 1) Topoli Amerykańskich, Kanadyjskimi lub Wirgińskimi pospolicie zwanych, 8 łokci wysokich sztuk 1200. 2) Topoli Włoskich 9 łokci wysokich sztuk 200. 3) Kołów do przymocowania tyche, 6 łokci długich, sztuk 1400. Wzywa mających chęć podjęcia się takowej dostawy, aby w dniu 12 b.m. przed godziną 12tą zrana, opieczetowane Deklaracje na papierze steplowym ceny złp. dwa, obejmujące wyraźnie czyn za sztukę żądane, podali. Bliższe warunki każdego czasu w Biórze Dyrekcji Innej przejrzone być mogą. — W Warszawie dnia 5 Marca 1828 roku. — Sekretarz Generalny Dyrekcji *Myśkowski*.

Przy ulicy Tanka i Alexandri, Possesja pogorzata narożna Nr 2851 z wolnej ręki jest do sprzedania. Pożyczka Rządowa w Summie złp. 25,000 na odbudowanie Kamienicy, na tym Placu jest zabezpieczona, tudzież z Towarzystwa Ogniwego wynagrodzenie za pogorzałtę superficja w Summie złp. 4000; oczywistą JPMu Paprockiej Właścicielki tejże Possesji pod Nr 1270 przy ulicy Nowy Świat bliższą powziąć można wiadomość.

Dom z Ogrodem owocowym i warzywnym z wszelkimi zabudowaniami przy ulicy Pawiej pod Nr 2332 położony, jest do wydzierżawienia każdego czasu. Wiadomość na gruncie.

W dnia 24 Marca r. b. o godzinie 9 zrana odbędzie się Licytacja dzierżawy Dóbr Żelazny w Powiecie Łęczyckim Woiewództwie Mazowieckim leżących, z przyległościami Wysokiej małej i Godziab, Sukcesorów niegdys Józefa Morzkowskiego Sędziego Ziemskiego niegdys Woiewództwa Łęczyckiego dziedzicznych pod warunkami w terminie ogłosić się mającemi w Kancelarii podpisanego Reienta w Mieście Obwodowem Łęczycey w domu przy ulicy Wodnej pod Nr 110. — W Łęczyce d. 29 Lutego 1828 r. — Reient Powiatu Łęczyckiego *Józef Starzyński*.

We Wsi Zaborowie starym Obwodzie Gostyńskim jest z tego rocznego zbioru koniozyny holenderskiej karey kilkanaście, owiarka po złp. 25. Życzący

sobie nabyć zechcą się tamże zgłosić po dniu 1szym Kwietnia r. b.

Ogród warzywny i fruktowy z Oranżerją jest do naiecia, przy ulicy Wspólnej Nr 1350.

Na rogu Elektoralfiej i Orlej ulicy pod Nr 748, od tytu w dziedzińcu po prawej stronie w Oficynie na dole stoja Instrumenta nowe mocne w tonie na Angielski sposób robione iak podobnie i ogranę. Instrumenta te są do sprzedania.

Świeży transport Cielrzewi, Jarzabków, Buljonu, Kawjoru świeżego i prasowanego, tudzież Jiososa, nadzedł pod Nr 2242 na Nalewkach u Markietanów. Cena mierna.

Nowy Magazyn Muzyczny. — Mam honor uwiadomić Przeświałną Publiczność, iż otworzyłem handel przy ulicy Miodowej w domu P. Kronenberga Nr 486. W tym handlu znajduje się wielki skład nut instrumentalnych i wokalnych, Skrzypce, Altówki, Wiolencelle, Gitary Sztanfera, Smyczki, Pagoty, Klarynety, Flety, Oboje, Czabany, Fleciki, Strony do Fortepjannu, i w dobrym gatunku do Skrzypców, it. d. Dessenie kanwowe, Rycin gustowne, Wzory do pisania i rysunków, Afłasy, Bilety wizytowe, Papier rastrowany duży i mały, iakoteż i wszelkie materjały do rysunku, malarstwa, pisania, i inne artykuły należące do sztuk pięknych. Osoby na prowincji zamieszkające potrzebujące nut, raczą udać się listownie do mego handlu, a posiadając sam dokładnie muzykę, będą umiali odpowiedzieć łaskawemu zaufaniu w wyborze trudnych lub łatwych i gustownych sztuk. — *K. L. Magnus*

Pewna Osoba ma do pożyczenia Summę złp. 20,000, życząca sobie takowej całkowicie lub w części pożyczyc; bliższe w tym względzie objaśnienie powzięcie pod Nr 159, przy ulicy Nowomiejskiej na drugiem piętze od frontu w czasie, od godziny 7 do 9tej zrana podziennie.

Drzewek owocowych w różnych gatunkach dostać można za pomierną cenę u Kwiatkowskiego w Mieście Łowiczu pod Nr 223, mieszkającego.

Wczoraj rano zginęła Suczka bonońska biała, na lewem uchu żółtawy cenzka, o pół do ogona ostrzyżona, mordka okryta długimi włosami spadającymi od wierzchu łebka, nad lewem uchem rysa, lewe oko zepsute. Uprasza się o oddanie pod Nr 780, przy ulicy Elektoralfiej, za nagrodą.

TEATR. Jutro Opera *Flot Czarnozigalski czyli Tajemnice Jasy*.